

การจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีนเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัย
The Organization of an Experiential Project Entitled, “The Tha Chin River” to
Develop Preschool Children’s Public Mind

อุดม ศรีบุญเพ็ง

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โทรศัพท์ 081-1962211

Email: sriboonpeng26@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่องแม่น้ำท่าจีน 2) เปรียบเทียบจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่องแม่น้ำท่าจีน ระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนวัดลานคา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 20 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยการเลือกโรงเรียนในกลุ่มไตรมิตรที่อยู่ใกล้แม่น้ำท่าจีนจากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการ 2) แบบทดสอบจิตสาธารณะ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่องแม่น้ำท่าจีนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) จิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่องแม่น้ำท่าจีน หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์แบบโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่อง แม่น้ำท่าจีน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: จิตสาธารณะของเด็กปฐมวัย

ABSTRACT

This objectives of this research were to : 1) study preschool children’s public mind behavior using an experiential project entitled, “The Tha Chin River”: 2) compare the preschool children’s public mind behavior before and after using the experiential project entitled, “The Tha Chin River”; and 3) evaluate the preschool children’s satisfaction towards the experiential project entitled, “The Tha Chin River”. The sample obtained by multi-stage sampling: firstly, schools in the Traimit School Group located near the Tha Chin River were randomly selected and then, a school in the group was randomly selected. The sample consisted of 20 preschool children age

five to six in their second semester of the academic year 2013 from Wat Lanka School under the jurisdiction of Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 1. The research instruments included: 1) learning management plans using the experiential project entitled, “The Tha Chin River”, 2) an evaluation form on preschool children’s public mind behavior with a reliability value of 0.812, 3) a test on preschool children’s public mind behavior with a reliability value of 0.782, And 4) a questionnaire, by way of student interviews, on satisfaction toward the experiential project. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation and t-test. The findings were as follows: 1) Overall, the preschool children’s public mind behavior using the experiential project entitled, “Tha Chin River” was rated at the highest level 2) The preschool children’s public mind behavior after using the experiential project entitled, “The Tha Chin River” was significantly higher than that before using it ($p < .05$) 3) Overall, the preschool children’s satisfaction, by way of student interview, toward the experiential project entitled, “The Tha Chin River” was at a high level.

Keyword: Public mind of preschool children

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมส่วนรวม¹ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) กล่าวถึง ทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรมเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะและการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย แนวการพัฒนาคนมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะพร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน²

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ได้บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 80 (3)

ได้บัญญัติให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข³

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) เน้นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยึดทางสายกลางเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ส่งเสริมการจัดการศึกษาสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา พัฒนาสภาพแวดล้อม

ของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและสร้างสังคม
คุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ พัฒนาและนำ
เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่ม
โอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต⁴

การศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญในก้าวแรกของ
การเข้าสู่สถานศึกษา เพราะการเริ่มต้นที่ดีจะช่วยสร้าง
ความมั่นใจและปลูกฝังความรู้สึกรักสถานศึกษาโดยครู
ทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้ง
ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาไป
พร้อมกัน⁵ การปลูกจิตสำนึกให้เกิดขึ้นควรจะปลูกฝัง
แก่เด็กตั้งแต่ช่วงอายุ 0-5 ปี ซึ่งเรียกว่า “ปฐมวัย” เป็น
ช่วงที่มีความสำคัญที่สุดของการวางรากฐานชีวิต เด็ก
ปฐมวัยควรได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการด้าน
ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งการพัฒนาการทางสมองจะเกิดขึ้นถึงร้อยละ 80
ของพัฒนาการทั้งหมดของสมอง⁶ เด็กปฐมวัยเรียนรู้ผ่าน
การลงมือปฏิบัติ การสัมผัสวัตถุสิ่งของซึ่งจะเป็นการ
เรี ย น รู้ ที่ ค ง ท น ถ า ว ร
ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
นั้น ควรส่งเสริมให้เด็กได้คิดและมีปฏิสัมพันธ์กับ
สิ่งแวดล้อมรอบๆตัวตลอดจนให้เด็กได้รับการพัฒนาครบ
ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม
และสติปัญญา การจัดประสบการณ์แบบโครงการ
(project approach) เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการสืบค้นหาข้อมูลอย่าง
ลุ่มลึกตามหัวข้อที่เด็กสนใจเรียนรู้ เป็นการทำกิจกรรม
เพื่อที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ ค้นคว้า
และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการสำรวจ สังเกตและ
ลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบ
ระยะเวลาทำโครงการแต่ละโครงการขึ้นอยู่กับความ
ลึกซึ้งของเรื่องที่เด็กสนใจ¹⁸ การสอนแบบโครงการเป็น
การให้โอกาสเด็กปฐมวัยเรียนรู้โดยการสืบค้นข้อมูล
อย่างลึกในหัวเรื่องที่เด็กสนใจ ซึ่งเป็นการสอนวิธีหนึ่ง

ในหลายวิธีที่มีอยู่ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ช่วยบูรณา
การความรู้ ทักษะและนำเสนออย่างเป็นทางการใน
ห้องเรียน เด็กได้ประยุกต์และใช้สิ่งที่ตนเรียนรู้
แก้ปัญหาและเปลี่ยนสิ่งที่ทราบ พัฒนาทักษะการ
ทำงานร่วมกับผู้อื่นและท้าทายให้เด็กคิด เป็นการ
สนับสนุนพัฒนาการเด็กทางด้านสมอง ทำให้เด็กได้
เรียนรู้อย่างกระตือรือร้น อย่างมีความหมายต่อเด็ก
และนำครูไปสู่การสอนที่มีประสิทธิภาพได้ทางหนึ่ง

เนื่องจากแม่น้ำท่าจีนเป็นแหล่งน้ำในท้องถิ่นซึ่ง
ปัจจุบันแม่น้ำท่าจีนมีคุณภาพน้ำที่ต่ำกว่าเกณฑ์
มาตรฐาน สาเหตุเกิดจากปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อ
คุณภาพน้ำ ได้แก่ ผลกระทบจากชุมชนที่อยู่อาศัย
ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ทำให้ระดับ
คุณภาพของแหล่งน้ำในแม่น้ำท่าจีนเปลี่ยนแปลงไป
ดังนั้น ปัญหาเรื่องแม่น้ำท่าจีนจึงเป็นปัญหาที่ใกล้ตัว
เด็กและเป็นปัญหาระดับชุมชนซึ่งเกี่ยวกับการขาด
จิตสาธารณะของคนในชุมชนซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับ
การสร้างและปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่
จะศึกษาว่าการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่
น้ำท่าจีนมีผลต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัย
ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง
นำไปใช้ในการส่งเสริมจิตสาธารณะของเด็ก
ปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของ
เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ
เรื่องแม่น้ำท่าจีน
2. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่อง
แม่น้ำท่าจีนระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนในกลุ่มไตรมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 215 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนวัดลานคา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 20 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยการสุ่มคัดเลือกโรงเรียนในกลุ่มไตรมิตรที่อยู่ใกล้แม่น้ำท่าจีน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากโรงเรียนได้โรงเรียนวัดลานคา ซึ่งมีจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 20 คน จึงใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการ
- 2.2 แบบทดสอบจิตสาธารณะ
- 2.3 แบบประเมินพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ
- 2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการ

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 ทดสอบเด็กก่อนการทดลอง (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เพื่อหาพื้นฐานด้านจิตสาธารณะ โดยใช้แบบทดสอบวัดจิตสาธารณะ

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่อง แม่น้ำท่าจีนซึ่งทำการทดลองในช่วงของ

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วันๆ ละ 20 นาที รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 40 วัน โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีวิธีการดำเนินการ 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการเป็นระยะที่หาความสนใจของเด็ก โดยมีการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กสนใจและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องสำหรับทำโครงการร่วมกัน ทบทวนประสบการณ์เดิมและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อโครงการ ระยะที่ 2 ระยะพัฒนาโครงการ ระยะนี้เด็กจะกำหนดปัญหาในรูปของคำถามที่สนใจเพื่อค้นหาคำตอบ จากนั้นจึงวางแผนการทำงาน ทำการสืบค้นตามแหล่งข้อมูลต่างๆ การทดลอง การทำงานภาคสนาม ระยะที่ 3 ระยะสรุปและประเมินโครงการ เป็นระยะสรุปเหตุการณ์และสิ่งที่ได้เรียนรู้ และมีการเตรียมการเสนอผลงานที่ได้ในรูปแบบของการจัดแสดงผลงานการเรียนรู้ในโครงการ หลังจากนั้นก็นำเสนอผลงานผ่านกิจกรรมในรูปแบบนิทรรศการและเชิญชวนครู นักเรียนและบุคคลที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม หลังจากนั้นครูและเด็กร่วมกันประเมินโครงการจึงถือว่าสิ้นสุดการทำโครงการ

3.3 เมื่อดำเนินการทดลองสิ้นสุดโครงการแล้วทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบจิตสาธารณะฉบับเดียวกัน

3.4 ผู้วิจัยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ โดยสังเกตพฤติกรรมหลังจากการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่อง แม่น้ำท่าจีนแล้ว 8 สัปดาห์

3.5 ประเมินความพึงพอใจของเด็กหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.6 นำคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม การทดสอบ และแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทาง สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1

ผลการประเมินพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของเด็ก ปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่องแม่น้ำท่าจีนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบ โครงการ เรื่องแม่น้ำท่าจีน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปล ผล
1.นักเรียนเห็นคุณค่าของแม่น้ำท่าจีน	4.55	0.51	มาก ที่สุด
2.นักเรียนมีความรักและหวงแหนแม่น้ำท่าจีน	4.50	0.51	มาก
3.นักเรียนบอกวิธีในการดูแลรักษาแม่น้ำท่าจีน	4.45	0.51	มาก
4.นักเรียนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีนเช่นเก็บขยะ ลอกผักตบชวาด้วยความเต็มใจ	5.00	0.00	มาก ที่สุด
5.นักเรียนร่วมแต่งคำขวัญเกี่ยวกับการเชิญชวนร่วมอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน	4.10	0.72	มาก
6. นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดีในการใช้น้ำเช่น ไม่เปิดน้ำทิ้ง	4.65	0.49	มากที่สุด
7. นักเรียนทิ้งขยะถูกที่ (ลงถังขยะ)	4.75	0.44	มาก ที่สุด
8.นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำท่าจีน	4.70	0.47	มาก ที่สุด
9.นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัดเหมาะสม	5.00	0.00	มาก ที่สุด
10.นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ผลงานเกี่ยวกับการดูแลรักษาแม่น้ำ			

น้ำท่าจีน	4.25	0.44	มาก
รวมเฉลี่ย	4.60	0.41	มาก ที่สุด

จากตาราง 1 พบว่าพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายข้อการประเมินพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน เช่น เก็บขยะ ลอกผักตบชวา ฯลฯ ด้วยความเต็มใจและนักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัดเหมาะสม ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนร่วมแต่งคำขวัญเกี่ยวกับการเชิญชวนร่วมอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.72)

ตอนที่2

ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เรื่องแม่น้ำท่าจีน ระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์จากการประเมินผลการจัดประสบการณ์โดยใช้แบบทดสอบวัดจิตสาธารณะ ได้นำเสนอโดยการเปรียบเทียบจิตสาธารณะก่อนและหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์

ผลคะแนน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p- value
ก่อนจัด ประสบการณ์	20	14.25	1.16	16.456	.000*
หลังจัด ประสบการณ์	20	17.15	1.46		

* $p \leq .05$

จากตาราง 2 พบว่า จิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3

ผลการประเมินความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน เพื่อประเมินผลหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ผู้วิจัยนำแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน โดยใช้แบบสอบถาม สอบถามความคิดเห็น ความรู้สึกและความพึงพอใจของนักเรียนโดยมี 3 ระดับ ดังนี้ ความพึงพอใจมาก ปานกลางและน้อย และแสดงผลในการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.นักเรียนมีความสุขและสนุกที่ได้เรียนแบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน	3.00	0.00	มาก
2.การเรียนรู้แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน ทำให้นักเรียนได้รู้จักแม่น้ำท่าจีนมากขึ้น	2.90	0.31	มาก
3.การเรียนรู้แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีนทำให้นักเรียนรักและอยากดูแลรักษาแม่น้ำท่าจีนให้สะอาดและสวยงาม	2.65	0.49	มาก

4.นักเรียนสนุกที่ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำท่าจีน	2.80	0.41	มาก
5.นักเรียนสนุกที่ได้ไปศึกษาที่แม่น้ำท่าจีน	3.00	0.00	มาก
6.นักเรียนชอบเรียนแบบโครงการเพราะทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามความสามารถ	3.00	0.00	มาก
7.นักเรียนชอบกิจกรรมการทดลองในการเรียนแบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน	2.95	0.22	มาก
8.นักเรียนคิดว่าการเรียนแบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีนทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของแม่น้ำท่าจีนมากขึ้น	2.45	0.51	ปานกลาง
9.นักเรียนชอบเรียนแบบโครงการเพราะนักเรียนได้เลือกเรื่องที่จะเรียนตามความสนใจของตนเอง	2.85	0.37	มาก
10.นักเรียนคิดว่าแม่น้ำท่าจีนเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญและมีคุณค่าต่อนักเรียนและชุมชน	2.80	0.41	มาก
รวมเฉลี่ย	2.84	0.27	มาก

จากตาราง 3 พบว่าความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.27) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีความสุขและสนุกที่ได้เรียนแบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน, นักเรียนสนุกที่ได้ไปศึกษาที่แม่น้ำท่าจีนและนักเรียนชอบเรียนแบบโครงการเพราะทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามความสามารถอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.00) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนคิดว่าการเรียนแบบโครงการ

เรื่องแม่น้ำทำเงินทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของแม่น้ำ
ทำเงินมากขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.45$,
S.D. = 0.51)

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัย
ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยภาพรวม
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.28)

2. จิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์แบบโครงการหลังการจัดประสบการณ์สูง
กว่าก่อนการจัดประสบการณ์แบบโครงการอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์แบบ
โครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.84$,
S.D. = 0.14)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดประสบการณ์แบบ
โครงการเรื่องแม่น้ำทำเงินเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของ
เด็กปฐมวัย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถ
อภิปรายผลได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. =
0.41) ซึ่งนักเรียนสามารถบอกได้ว่าการอนุรักษ์แม่น้ำ
ทำเงินจะต้องช่วยกันดูแลรักษา ไม่ทิ้งขยะลงใน
แม่น้ำ การใช้น้ำอย่างประหยัดรวมถึงสามารถปฏิบัติ
ตนในการดูแลรักษาแม่น้ำได้เหมาะสมตามวัย เช่น
ทิ้งขยะลงในถังขยะ ปิดน้ำทุกครั้งหลังเลิกใช้ แนะนำ
เพื่อนหรือคนอื่น ๆ เกี่ยวกับวิธีการดูแลรักษาแม่น้ำได้
ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมให้เด็กสำรวจสิ่งที่อยู่รอบตัว
การศึกษาแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติได้ทดลอง
ด้วยตนเองโดยใช้อุปกรณ์การทดลอง นักเรียนได้มี
โอกาสฝึกการทำน้ำสมุนไพรจากอุปกรณ์ที่จัดให้ ทุกคน

มีโอกาสลงมือกระทำและเกิดการค้นพบด้วยตนเอง
เกี่ยวกับประโยชน์ของน้ำและเหตุผลที่เราต้องดูแล
รักษาแหล่งน้ำภายใต้การดูแลและชี้แนะของครู
สอดคล้องกับไวทิตถ์¹⁹ ที่กล่าวไว้ว่า เด็กจะเกิดการ
เรียนรู้ พัฒนาสติปัญญาและทัศนคติขึ้นเมื่อมีการ
ปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกันกับคนอื่น ๆ จะทำให้เด็ก
เกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงาน
ร่วมกันทำให้มีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ ดังนั้นการจัด
ประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำทำเงินจึงเป็น
กิจกรรมที่สามารถพัฒนาจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นกับเด็ก
มากขึ้น ซึ่งเด็กสามารถมีจิตสาธารณะในการที่จะช่วย
ดูแล พัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง รู้จักใช้สิ่งแวดล้อม
อย่างประหยัดตลอดจนสามารถนำกลับไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับ
ฉันทนา จันทร์บรรจงและคณะ⁷ ได้ศึกษาผลกระทบ
ของนโยบายรัฐบาลต่อการปลูกฝังจิตสาธารณะและ
ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนในระดับ
การศึกษาภาคบังคับ ผลการวิจัยพบว่า รัฐธรรมนูญ
และกฎหมายหลักทางการศึกษาและหลักสูตรแห่งชาติ
มีเจตนารมณ์ที่จะให้ผู้จบการศึกษาดำเนินการตาม
นโยบายให้ปลูกฝังจิตสาธารณะและความรับผิดชอบ
ต่อสังคมโดยการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับมากเกือบทุกเรื่องและ
จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับมากทุกเรื่องและ
สอดคล้องกับอุไรวรรณ คุ่มวงษ์⁸ ได้ศึกษาจิตสาธารณะ
ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมตามโครงการ
พระราชดำริ พบว่า นักเรียนที่ได้ทำกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมตามโครงการ
พระราชดำริสูงขึ้นกว่าก่อนทำกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมตามโครงการ
พระราชดำริอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. จิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีนหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งการจัดประสบการณ์แบบโครงการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ ระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ ระยะที่ 3 สรุปและประเมินโครงการ ซึ่งมีรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้ค้นพบข้อมูลความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายร่วมกับเพื่อนและครู โดยคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็ก เด็กได้มีโอกาสใช้และฝึกฝนทักษะต่างๆในการเรียนรู้ตั้งที่พัฒนา มัคคสมัน⁹ กล่าวว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงกับสิ่งของ เรื่องราว สถานที่ บุคคลและเหตุการณ์ต่างๆภายในชุมชนของเด็กตามวิธีการของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้ประเมินการทำงานของตนเองและเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตรมีอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับเยาเวพา เดชะคุปต์¹⁰ กล่าวถึงการจัดประสบการณ์แบบโครงการไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่เด็กได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆที่ตนสนใจมีการวางแผน การช่วยกันทำงาน การลงมือปฏิบัติ การศึกษาจากของจริง การทดลอง การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การคาดคะเนโดยกิจกรรมจะง่ายเหมาะสมกับวัยของเด็ก และเป็นกิจกรรมที่มาจากความคิดของเด็กเองและสอดคล้องกับมาสโลว์ กล่าวว่า คนทุกคนมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ ความภาคภูมิใจในตนเองและต้องการได้รับการยอมรับนับถือจากคนอื่นในความสำเร็จของตนเอง ถ้าความสำเร็จดังกล่าวได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอก็จะทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความสามารถ

และมีประโยชน์ต่อสังคมและถ้าความต้องการดังกล่าวได้รับการตอบสนองไม่เพียงพอหรือถูกขัดขวางก็จะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกที่ตนเองด้อยค่าและเสียความภาคภูมิใจในตนเองไป ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการเด็กปฐมวัยมีการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะและพฤติกรรมกรรมมีจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมและลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้ทั้ง 3 ระยะของการจัดประสบการณ์แบบโครงการสามารถส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะและพฤติกรรมกรรมมีจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยได้ ดังจะเห็นได้ว่า ในระยะที่1 เป็นระยะที่เด็กแต่ละคนต้องค้นหาความสนใจของตนเอง ได้เผชิญปัญหาในการค้นหาหัวข้อเรื่องที่จะเรียน ต้องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่างๆที่เพื่อนๆเสนอ เด็กได้สำรวจและค้นพบความสนใจของตนเองพร้อมทั้งได้ตัดสินใจเลือกหัวข้อที่ต้องการเรียนด้วยตนเอง ในระยะนี้เด็กมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิมของแต่ละคน มีการตั้งคำถามที่ต้องการสืบค้นและเรียนรู้เพิ่มเติม แสดงให้เห็นถึงความสนใจในการเรียนรู้ เข้าใจถึงสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในขั้นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับทิตินา แคมมณี¹¹ กล่าวว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันเลือกทำโครงการที่ตนสนใจ โดยร่วมกันสำรวจ สังเกตและกำหนดเรื่องที่สนใจ วางแผนในการทำโครงการร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลความรู้ที่จำเป็นและลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ แล้วจึงเขียนรายงานและนำเสนอต่อสาธารณะชน เก็บข้อมูลแล้วนำผลงานและประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนรู้ความคิดและสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงเข้าสู่

โครงการระยะที่ 2 ระยะพัฒนาโครงการ เป็นการวางแผนการทำงานเพื่อสืบค้นข้อมูลที่ต้องการเรียนรู้ ในระยะนี้เด็กได้ร่วมกันคิดหาวิธีการค้นหาคำตอบว่าจะสามารถหาคำตอบได้จากแหล่งข้อมูลใด โดยเด็กเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่องค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานท้าทายและได้ความรู้เด็กเสนอให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อเพิ่มเติมประสบการณ์เกี่ยวกับแม่น้ำท่าจีนในพื้นที่บริบทต่างกัน มีการสืบค้นสอบถามข้อมูลจากผู้รู้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึกและเป็นปัจจุบัน มีการทดลองเพื่อตรวจสอบว่าสภาพของน้ำเป็นอย่างไร โดยกิจกรรมต่างๆดังกล่าวถูกจัดขึ้นอย่างครอบคลุมและสอดคล้องกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก เด็กร่วมกันตั้งคำถามว่าแม่น้ำท่าจีนมาจากไหน จากนั้นจึงช่วยกันคิดวิธีการหาคำตอบว่าควรหาคำตอบจากคุณพ่อคุณแม่ จากคุณครู จากผู้รู้ในท้องถิ่น รวมถึงผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับแม่น้ำท่าจีนโดยตรงและนำไปสู่ความสนใจที่จะไปศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับแม่น้ำท่าจีนที่ไหลผ่านสถานที่ต่างๆ แต่เนื่องจากข้อจำกัดในด้านวัยวุฒิของเด็กๆและด้านอื่นครูจึงเสนอว่าควรไปศึกษาแม่น้ำท่าจีนในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเด็กๆเห็นด้วยจึงได้ข้อสรุปกันว่าเด็ก ๆ จะไปศึกษาแม่น้ำท่าจีนที่ตลาดสามชุกและในสถานการณ์นี้จึงทำให้เด็กได้มีโอกาสร่วมกันเสนอความคิดเห็นและวางแผนการไปศึกษา เช่น จะทำอะไรกันบ้างที่ตลาดสามชุก จะถามคำถามที่เกี่ยวกับแม่น้ำท่าจีนจากใครที่ตลาดสามชุกมีการเตรียมคำถามเพื่อหาคำตอบและให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่ต้องการซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธ ไทยวรรณ¹² กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการเป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการโดยผู้เรียนเป็นผู้คิดค้นวางแผน ลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ อาศัยเครื่องมือเครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติเพื่อให้โครงการสำเร็จภายใต้คำแนะนำ การกระตุ้นความคิด

กระตุ้นการทำงานจากครูผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ ครูที่ดูแลโครงการจะอำนวยความสะดวกในการทำโครงการ ชี้แนะแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการ ตลอดทั้งติดตามการวัดและประเมินผลโครงการด้วย จากนั้นจึงเข้าสู่ระยะที่ 3 สรุปและประเมินผลโครงการ เป็นระยะที่เด็กได้ผ่านการศึกษา ค้นคว้าหาคำตอบในทุกคำถามที่ต้องการรู้หมดทุกคำถามและมีความพึงพอใจในการศึกษาค้นคว้าในโครงการแม่น้ำท่าจีนสังเกตได้จากความสนใจของเด็กๆ เด็กไม่สนใจที่จะตั้งคำถามใหม่เพิ่มเติมจึงได้ร่วมกันสรุปผลของการศึกษาค้นคว้า ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนโครงการแม่น้ำท่าจีนโดยให้เด็กทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำตั้งแต่เริ่มจนจบโครงการ ไม่ว่าจะเป็นผลงานที่ได้ทำ การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น วิธีการค้นคว้าหาคำตอบจากการทำโครงการแม่น้ำท่าจีน ในระยะนี้เด็กต้องมีการลำดับความคิดของตนเองให้เชื่อมโยงกับการนำเสนอของเพื่อน ในระยะนี้เด็กยังต้องมีการจัดแสดงผลงานให้กับผู้อื่นได้เห็น กระบวนการในการดำเนินโครงการแม่น้ำท่าจีน ได้ฝึกทักษะการนำเสนอในรูปแบบต่างๆที่น่าสนใจตามศักยภาพของแต่ละคน จากลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมทั้ง 3 ระยะในการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีนสะท้อนให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การพัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมผ่านการลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมทำให้เด็กได้เกิดแนวคิดในการที่จะดูแลรักษาและหวงแหนสิ่งที่มีอยู่ รวมถึงบริหารจัดการสิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำไปสู่การมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาแม่น้ำท่าจีน รวมถึงแหล่งน้ำและทรัพยากรอื่นๆซึ่งสอดคล้องกับ ไวทกอตส์กี¹⁹ ที่กล่าวไว้ว่า เด็กจะเกิดการเรียนรู้ พัฒนาสติปัญญาและทัศนคติขึ้นเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์และ

ทำงานร่วมกันกับคนอื่นๆ จะให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน ทำให้มีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุดาพร วิจิตชัยชาคร¹³ ได้ศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อพัฒนาการของพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัยและเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนร่วม ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยปกติและเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนร่วมหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีพฤติกรรมด้านสังคมโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ การช่วยเหลือ การยอมรับและการแบ่งปันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวีรยา ปราบพยัคฆ์¹⁴ ได้ศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยสอดแทรกดนตรีบรรเลงคลาสสิกเพื่อพัฒนาจินตนาการของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยมีจินตนาการหลังเรียนจากการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยสอดแทรกดนตรีบรรเลงคลาสสิกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีน เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการเรื่องแม่น้ำท่าจีนในระดับมาก ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.27) เนื่องจากการจัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นการสอนที่เปิดกว้างให้เด็กได้คิดและทำกิจกรรมอย่างอิสระเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กมีความสุขและสนุกสนานในการทำงานหลากหลายรูปแบบไม่เกิดความจำเจ จนทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย นอกจากนี้เด็กมีความสนใจกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้ในกิจกรรมที่เด็กเป็นคนตัดสินใจเลือกเองและเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำหาย ส่งผลให้เด็กมีความพึงพอใจและเกิดความสุขใจที่ได้เรียนซึ่งสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์บุตรโรจน์¹⁵ ได้ให้ความหมายของความ

พึงพอใจคือความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกที่เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่ได้รับผลตอบแทน คือผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำนอกจากนี้สอดคล้องกับ แอปเปิลไวท์ (Applewhite)²⁰ กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความหมายกว้างรวมไปถึงความพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพิน ศรีฉัตรารักษ์¹⁶ ได้ศึกษาค้นคว้า การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องมรยาทชาวพุทธที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุศาสน์ วรบุรณ์¹⁷ ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยกิจกรรมโครงงานเรื่องเวสสันดรชาดกกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยกิจกรรมโครงงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

[1] สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. ปาฐกถาเรื่องการศึกษาของผู้ด้อยโอกาส. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ., 2545.

[2] สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559). สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, 2554.

[3] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กรุงเทพฯ, 2550.

[4] _____. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการศึกษาระดับบวระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2555). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กรุงเทพฯ, 553.

[5] ขวัญฟ้ารังสิยานนท์. ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ด้านอนุรักษสิ่งแวดล้อมสำหรับเด็กปฐมวัย. แม็ค, กรุงเทพฯ, 2553.

[6] พัทธนา พุ่มชาติ. อิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่ออิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย. ปริญญาณพนธ์ศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ, 2548.

[7] ฉันทนา จันทร์บรรจงและคณะ. ผลกระทบของนโยบายรัฐบาลต่อการปลูกฝังจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, 2551.

[8] อุไรวรรณ คุ่มวงษ์. จิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมตามโครงการพระราชดำริ. ปริญญาณพนธ์ปริญญาณมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

[9] วัฒนา มัคคสมัน. การสอนแบบโครงการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

[10] เยวพา เดชะคุปต์. การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เอพีกราฟฟิกส์ดีไซน์, 2544.

[11] ทิศนา ขมมณี. ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. ด้านสู่การพิมพ์, กรุงเทพฯ, 2550.

[12] ยุทธ ไกยวรรณ. เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาโครงการ. : ศูนย์สื่อเสริม, กรุงเทพฯ, 2546.

[13] สุตาพร วิจิตชัยชาคร. ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อการพัฒนาการของพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัยและเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษในท้องถิ่นร่วม. ปริญญาณมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

[14] วีรยา ปราบพยัคฆ์. ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยสอดแทรกดนตรีบรรเลงคลาสสิกเพื่อพัฒนาจินตนาการของเด็กปฐมวัย. ปริญญาณพนธ์ปริญญาณมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2553.

[15] ปรียาพร วงศ์บุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์, กรุงเทพฯ, 2547.

[16] ยุพิน ศรฉัตรรักษ์. การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนแบบโครงการเรื่องมรยาทชาวพุทธที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มสาระการศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

[17] อนุศาสน์ วรบูรณ์. การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยกิจกรรมโครงการเรื่องเวสสันดรชาดกกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2547.

[18] Katz, L.G., & Chard, S.C. Engaging Children's Minds : The project approach. Norwood, NJ :Ablex, 1994.

[19] Berk, L.E. and Winsler, A Scaffolding Children's Learning : Vygotsky and Early Childhood Education. National Association for the Education of Young Children, Washington, DC 20036-1426 U.S.A., 1995.

[20] Applewhite, Philip B. Organization. New York : McGraw-Hill, 1973.